

Warszawa, dnia 7 grudnia 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 239/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Jacek Matusik

protokolant: sekr. sądowy Renata Szczegot

przy udziale prokuratora Józefa Gacka

po rozpoznaniu dnia 7 grudnia 2018 r. w Warszawie

sprawy K. D., syna T. i M., ur. (...)

w W.

oskarżonego o przestępstwa z art. 222 § 1 k.k., art. 226 § 1 k.k.

T. K. (1), syna J. i W., ur. (...) w Ś. oskarżonego o przestępstwo z art. 222 § 1 k.k. w zb. z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę obu oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 15 września 2017 r. sygn. akt III K 900/16

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk, art. 67 § 1 kk postępowanie karne wobec K. D. oraz T. K. (1) w zakresie przypisanych im czynów, warunkowo umarza na okresy próby wynoszące po 2 (dwa) lata; na podstawie art. 67 § 3 kk orzeka od oskarżonych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej nawiazki w kwotach po 500 (pięćset) zł; zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 60 zł tytułem opłat za II instancję oraz zwalnia ich od ponoszenia pozostałych kosztów sądowych w sprawie, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 239/18

UZASADNIENIE

K. D. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 6 listopada 2016 roku w Komisariacie Policji W. T. przy ul. (...) w W. naruszył nietykalność cielesną funkcjonariusza Policji st. asp. R. K. podczas i w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych, poprzez jego popychanie i szarpanie munduru służbowego, tj. o czyn z art. 222 §1 kk;
2. w tym samym miejscu i czasie co w punkcie 1 naruszył nietykalność cielesną funkcjonariusza Policji asp. sztab. P. S. podczas i w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych poprzez jego popychanie i szarpanie munduru służbowego, tj. o czyn z art. 222 §1 kk;

3. w tym samym miejscu i czasie co w punkcie 1 znieważył funkcjonariusza Policji post. M. Fus w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych, używając wobec niego słów powszechnie uznawanych za obelżywe, tj. o czyn z art. 226 §1 kk.

T. K. (1) został oskarżony o to, że:

1. w dniu 6 listopada 2016 roku w Komisariacie Policji W. T. przy ul. (...) w W. naruszył nietykalność cielesną funkcjonariusza Policji st. asp. R. K. podczas i w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych, poprzez jego popychanie i szarpanie munduru służbowego oraz znieważył w/w podczas i w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych, używając wobec niego słów powszechnie uznawanych za wulgarne, tj. o czyn z art. 222 §1 kk w zb. z art. 226 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk;

2. w tym samym miejscu i czasie co w punkcie 1 naruszył nietykalność cielesną funkcjonariusza Policji asp. sztab. P. S. podczas i w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych poprzez jego popychanie i szarpanie munduru służbowego, tj. o czyn z art. 222 §1 kk.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie III Wydział Karny wyrokiem z dnia 15 września 2017 roku w sprawie o sygn. III K 900/16:

I. oskarżonego K. D., w ramach zarzuconego mu w pkt. 1 i 2 czynu uznał za winnego tego, że w nocy z 5 na 6 listopada 2016 roku w Komisariacie Policji W. T. przy ul. (...) w W. naruszył nietykalność cielesną funkcjonariuszy Policji st. asp. R. K. oraz asp. sztab. P. S. podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych poprzez ich odpychanie i szarpanie i za to na podstawie art. 222 §1 kk skazał go i wymierzył mu grzywnę w wysokości 100 (stu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki diennej na kwotę 25 (dwadzieścia pięć) złotych;

II. oskarżonego K. D., w ramach zarzuconego mu w pkt. 3 czynu uznał za winnego tego, że w nocy z 5 na 6 listopada 2016 roku w Komisariacie Policji W. T. przy ul. (...) w W. znieważył funkcjonariusza Policji post. M. Fus podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych, używając wobec niego słów powszechnie uznawanych za obelżywe i za to na podstawie art. 226 §1 kk skazał go i wymierzył mu grzywnę w wysokości 80 (osiemdziesiąt) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 25 (dwadzieścia pięć) złotych;

III. na podstawie art. 85 §1 kk w zw. z art. 86 §1 i 2 kk łączy wymierzone kary grzywny i wymierza oskarżonemu K. D. karę łączną grzywny w wysokości 120 (stu dwudziestu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki diennej na kwotę 25 (dwadzieścia pięć) złotych;

IV. oskarżonego T. K. (2) w ramach zarzuconego mu w pkt. 1 i 2 czynu uznał za winnego tego, że w nocy z 5 na 6 listopada 2016 roku w Komisariacie Policji W. T. przy ul. (...) w W. naruszył nietykalność cielesną funkcjonariuszy Policji st. asp. R. K. oraz asp. sztab. P. S. podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych poprzez ich odpychanie i szarpanie oraz znieważył funkcjonariusza Policji st. asp. R. K. podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych, używając wobec niego słów powszechnie uznawanych za obelżywe i wulgarne i za to na podstawie art. 222 §1 kk w zb. z art. 226 §1 kk w zw. z art. 11 §3 kk wymierza mu grzywnę w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki diennej na kwotę 25 (dwadzieścia pięć) złotych.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca obu oskarżonych, który zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu:

Skarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania to jest art., 4 kpk, art., 7 kpk, art. 410 kpk i 424 §1 i 2 kpk poprzez ich niezastosowanie, które miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku polegające na całkowicie wybiórczej ocenie dowodów świadczących na korzyść oskarżonych i wnioskując w sposób sprzeczny z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniemi wiedzy i doświadczenia życiowego oraz bez należytego uzasadnienia w tym zakresie;

2. a w konsekwencji także błędem w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku polegającym na przyjęciu, że oskarżeni dopuścili się zrzucanych im czynów przy jednoczesnej zupełnie bezkrytycznej akceptacji, a wręcz pełnego poparcia dla zachowania przede wszystkim pokrzywdzonego R. K., jego postawy oraz używanych przez niego określeń per „lamus”, to jest słów powszechnie uznawanych za obelżywe i obraźliwe.

Podnosząc powyższe obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonych od zarzuconych im czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesiona w niniejszej sprawie apelacja obrońcy oskarżonych okazała się bezzasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie w zakresie kwestionującym winę obu oskarżonych za przypisanie im czyny. Nie mniej jednak, część spośród argumentów podniesionych w apelacji, które uznać należy za trafne, doprowadziła Sąd Okręgowy do wniosku, iż Sąd Rejonowy błędnie ustalił stopień winy oskarżonych oraz stopień społecznej szkodliwości ich czynów i w efekcie i dokonał zmiany zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe umorzenie postępowania wobec obu oskarżonych.

Odnośnie do pierwszego z zarzutów, rację ma skarżący, że Sąd Rejonowy pominął przy dokonywaniu ustaleń faktycznych istotne okoliczności wynikające z uznanego przez Sąd Rejonowy za wiarygodny dowodu z nagrania przebiegu zdarzenia, które to okoliczności zdaniem Sądu Odwoławczego mają istotny wpływ na ustalenie stopnia winy i stopnia społecznej szkodliwości czynów przypisanych oskarżonym. Sąd Rejonowy całkowicie bowiem pominął fakt, że to pokrzywdzeni w pierwszej kolejności zachowali się w sposób nie liczący z powagą zawodu policjanta, lekceważąc oskarżonych i nie udzielając odpowiedzi na ich pytania, co stało się przyczyną następczego nieprawidłowego zachowania oskarżonych. W pozostałym zaś zakresie, Sąd I Instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie, wyjaśnił w jego trakcie wszystkie, istotne dla wydania rozstrzygnięcia okoliczności, przy czym nie dopuścił się obrazy przepisów postępowania, a pozostałe zebrane w sprawie dowody (poza dowodem z nagrania zdarzenia, o czym była mowa powyżej), ocenił wnikliwie, wszechstronnie, nie wykraczając przy tym poza ramy określone dyspozycją art. 7 k.p.k., co sprawia, że ocena ta pozostaje pod ochroną wskazanego przepisu, a jej efektem są trafne ustalenia faktyczne. Konsekwencją zaś tak przeprowadzonego postępowania w omawianym zakresie było prawidłowe ustalenie, że oskarżeni ponoszą winę za przypisanie im czyny. Argumentacja obrońcy w tym zakresie, jakoby Sąd Rejonowy pomimo istniejących wątpliwości i nie dających się usunąć rozbieżności, rozstrzygnął na niekorzyść oskarżonych przypisując im sprawstwo, stanowi jedynie polemikę z prawidłowo ustalonym stanem faktycznym, który Sąd Odwoławczy w pełni podziela.

Co do zarzutu drugiego, jest on chybiony i nie zasługuje na uwzględnienie. Wbrew twierdzeniom obrońcy, w ocenie Sądu Okręgowego wina i sprawstwo oskarżonych zostało udowodnione, a okoliczności popełnienia przez nich czynów nie budzą wątpliwości. Nagranie zdarzenia, (które jest dowodem najbardziej obiektywnym), kończy się wyjściem pokrzywdzonego R. K. z tzw. recepcji do oskarżonych, z odgłosów krzyków i szarpania wynika pośrednio dalszy przebieg zdarzenia, który w tej części został ustalony na podstawie zeznań świadków P. T., R. K., P. S., J. S., M. F.. Obrońca nie ma racji, sugerując że zachowanie pokrzywdzonych skutkowało sytuacją w której nie pozostawali oni pod ochroną art. 222 § 1 k.k. oraz art. 226 § 1 k.k. z uwagi na treść art. 222 § 2 k.k. i art. 226 § 2 k.k., które przewidują możliwość nadzwyczajnego złagodzenia kary, a nawet odstąpienia od jej wymierzenia, jeśli czyn wywołało niewłaściwe zachowanie funkcjonariusza. Reakcja oskarżonych w postaci szarpania, popychania i używania słów powszechnie uznawanych za obelżywe w stosunku do pokrzywdzonych, była bowiem niewspółmierna do zachowania pokrzywdzonych, którzy początkowo chcieli podjąć czynności zatrzymania oskarżonego T. K. (1), kierując go do wskazanego pomieszczenia celem sporządzenia dokumentacji, co spotkało się z inkryminowaną reakcją oskarżonych. Szarpanie i popychanie ze strony oskarżonych było zaś przyczyną podjęcia próby obezwładnienia ich przez pokrzywdzonych.

Jak już wskazano na wstępie, Sąd Odwoławczy z urzędu dostrzegł jednak, że Sąd I instancji dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych polegającym na przyjęciu wyższego niż faktyczny stopnia winy oskarżonych i stopnia

społecznej szkodliwości ich czynów poprzez pominięcie istotnych elementów wpływających na ich redukcję, co skutkowało skazaniem oskarżonych na karę grzywny, a nie warunkowym umorzeniem postępowania. W ocenie Sądu Okręgowego stopień winy oskarżonych i stopień społecznej szkodliwości ich czynów nie jest znaczny. Przemawia za tym fakt, że pokrzywdzeni P. S., a w szczególności R. K., sprowokowali zdarzenie swoim lekceważącym zachowaniem w stosunku do oskarżonych, brakiem udzielenia konkretnych informacji na temat ich kolegi R. Z., a także zwróceniem się do nich per „lamus”. Z dowodu z nagrania zdarzenia wynika bowiem w sposób jednoznaczny, że oskarżeni początkowo zachowywali się odpowiednio. Oskarżony T. K. (1) od razu po przybyciu dokładnie sprecyzował, że chcą się dowiedzieć, co się dzieje z ich kolegą R. Z., który został zatrzymany na klatce schodowej, a jest chory na astmę, dusił się i wymaga interwencji lekarskiej oraz chcą poznać przyczyny jego zatrzymania. Oskarżeni działali przy tym pod wpływem emocji i byli pod wpływem alkoholu, jednakże początkowe ich zachowanie nie może zostać uznane za niewłaściwe. Kiedy oskarżeni przyszli na komisariat, to pokrzywdzony P. S. nawet nie wyszedł z dyżurki, odpowiadał im siedząc w innym pomieszczeniu, gdzie było go widać za szybą, a pokrzywdzony R. K. nie był zainteresowany udzieleniem pomocy oskarżonym w rozwiązaniu problemu i rozglądał się dookoła, zwracając się przy tym do nich per „lamusy”. Pokrzywdzeni odpowiadali im zdawkowo, w sposób wymijający i lekceważący, sprawiający wrażenie, że próbują zbyć pytających, stąd też oskarżeni dopytywali, czy pokrzywdzeni znają w ogóle nazwisko kolegi, w którego sprawie przyszli. Oskarżeni dokładnie sprecyzowali powód swojego stawiennictwa na Komisariacie, w sposób klarowny artykułowali swoje pytania, na które oczekiwali odpowiedzi. Dopiero później, w wyniku lekceważącej postawy pokrzywdzonych, oskarżeni zaczęli zachowywać się bardziej głośno, używać przerywników w postaci słów powszechnie uznawanych za obelżywe i nagrywać pokrzywdzonego R. K., co w konsekwencji doprowadziło z kolei do zatrzymania oskarżonych, podczas którego doszło do naruszenia przez oskarżonych nietykalności cielesnej pokrzywdzonych oraz znieważenia ich słowami powszechnie uznanymi za obelżywe w czasie i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych. Wskazać należy, że fakt, że oskarżeni byli pod wpływem alkoholu nie upoważniał pokrzywdzonych do ich lekceważącego potraktowania i nieudzielenia wyczerpujących informacji w sprawie, w jakiej przyszli, zwłaszcza, że oskarżeni mimo widocznego bycia pod wpływem alkoholu, zachowywali się odpowiednio. Zasady etyki zawodowej policjanta wymagają od nich, by w kontaktach z ludźmi zachowali życzliwość i bezstronność (§6 zasad etyki zawodowej policjanta). W tym też zakresie rację ma obrońca, że Sąd Rejonowy błędnie ocenił zachowanie pokrzywdzonych jako prawidłowe i profesjonalne, zupełnie pomijając przy tym, że zachowanie oskarżonych było reakcją na lekceważące zachowanie pokrzywdzonych, jednakże uchybienie to nie mogło spowodować zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonych, jak wnosił obrońca, a jedynie redukowało stopień ich winy i stopień społecznej szkodliwości ich czynów.

Mając na uwadze dotychczasową niekaralność oskarżonych oraz ich ustabilizowany tryb życia, okoliczności, w jakich doszło do popełnienia przez oskarżonych przypisanych im czynów, Sąd uznał, że wystarczającym sposobem reakcji karnej na popełnione czyny zabronione będzie warunkowe umorzenie prowadzonego przeciwko oskarżonym postępowania karnego albowiem zostały spełnione jego cele, o których mowa w art. 2 § 1 k.p.k. W ocenie Sądu spełnione zostały również przesłanki, o których mowa w art. 66 § 1 i 2 kk, warunkujące dopuszczalność zastosowania instytucji warunkowego umorzenia postępowania albowiem wina i społeczna szkodliwość przypisanym oskarżonym czynów nie są znaczne, okoliczności ich popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawców niekaranych dotychczas za jakiegokolwiek przestępstwo umyślne, czy nieumyślne, ich właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo warunkowego umorzenia postępowania będą przestrzegać porządku prawnego, a w szczególności nie popełnią przestępstwa. Sąd Odwoławczy miał również na względzie, iż od przedmiotowego zdarzenia upłynęło ponad dwa lata. W tym czasie oskarżeni nie popadli w konflikt z prawem, a więc należy przypuszczać, że było to incydentalne zdarzenie w ich życiu. Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu warunkowe umorzenie postępowania wobec oskarżonych z orzecznym wobec nich dwuletnim okresem próby, będzie wystarczającym środkiem probacyjnym kontroli ich dalszego zachowania się, jak również umożliwi zweryfikowanie trafności postawionej wobec nich pozytywnej prognozy kryminologicznej co do tego, że będą w przyszłości przestrzegać porządku prawnego. Jednocześnie wobec treści przepisu art. 67 § 3 k.k. Sąd Odwoławczy orzekł od oskarżonych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej nawiązki w kwocie po 500 zł.

Sąd Okręgowy nie stwierdził innych uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu, w tym tych o których mowa w art. 439 k.p.k. i art. 440 k.p.k., jak również nie znalazł podstaw do zakwestionowania przyjętej przez Sąd Rejonowy w zaskarżonym wyroku kwalifikacji prawnej czynów przypisanych oskarżonym, dzieląc w pełni obszerną argumentację w tym zakresie przedstawioną przez Sąd Rejonowy w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy orzekł, jak w wyroku.